

DECIZIE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stavinschi Andrei împotriva lui Caușanean Mihail cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii din 18 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ț ă :

La 02 septembrie 2019, Stavinschi Andrei, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Caușanean Mihail cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Stavinschi Andrei împotriva lui Caușanean Mihail cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-au încasat de la Stavinschi Andrei în beneficiul lui Caușanean Mihail cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 1 500 (una mie cinci sute) lei.

La 07 septembrie 2020, reprezentantul apelantului Stavinschi Andrei, avocatul Balmuș Ștefan, a contestat cu apel hotărârea din 18 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat avocatului Balmuș Ștefan, reprezentant al apelantului

Stavinschi Andrei, un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 210 (două sute zece) lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4. Concomitent, i s-a explicat reprezentantului apelantului Stavinschi Andrei, avocatul Balmuș Ștefan, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii din 18 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 26 martie 2021, Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, a contestat cu recurs încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că instanța nu i-a comunicat actul său de dispoziție în modul corespunzător, încălcându-i drepturile stabilite de legea procesuală.

Astfel, recurentul a solicitat casarea încheierii din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces prin poștă la 22 martie 2021 (f.d. 127), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către destinatari. Dat fiind faptul că recursul a fost înregistrat la 26 martie 2021, fiind expediat prin poștă la 24 martie 2021, Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 20 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat avocatului Balmuș Ștefan, reprezentant al apelantului Stavinschi Andrei, un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 210 (două sute zece) lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4. Concomitent, i s-a explicat reprezentantului apelantului

Stavinschi Andrei, avocatul Balmuș Ștefan, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii din 18 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În motivarea acestei soluții, Curtea de Apel Chișinău a indicat că, la 30 noiembrie 2020, a expediat prin intermediul poștei electronice avocatului Balmuș Ștefan încheierea din 20 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică indicată expres de către acesta în cererea de apel nemotivată (f.d. 99-100), însă neajunsurile din cererea de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit de instanță.

Colegiul apreciază critic acest argument, dat fiind faptul că, potrivit materialelor cauzei, adresa electronică de corespondență, indicată în toate înscrisurile formulate de avocatul Balmuș Ștefan (f.d. 7, 40, 41, 43, 48, 51, 53, 55, 56, 59, 60, 65, 68, 70, 72, 73, 80, 86, 89), cât și în mandatul anexat la materialele cauzei (f.d. 2) și apelul nemotivat, la care a făcut trimitere instanța de apel în încheierea contestată (f.d. 99-100) este: avocatbalmus@mail.ru, fiind indicată și o adresă de rezervă: stivbalmproc@mail.ru, însă potrivit scrisorii din 30 noiembrie 2020 (f.d. 113), instanța de apel a indicat drept adresă de expediere a încheierii din 20 noiembrie 2020, adresa electronică stefan.balmus@justice.md. Acest fapt a dus la expedierea actului de dispoziție al instanței de apel către un alt destinatar, nefiind recepționat de către avocatul Balmuș Ștefan. Respectiv, argumentul ultimului cu privire la nerecepționarea încheierii din 20 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, este considerat de către Colegiu drept unul întemeiat, fiind dovedit prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care s-a restituit cererea de apel, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. În această ordine de idei, este de menționat faptul că instanța de apel nu a verificat dacă reprezentantul apelantei a recepționat încheierea din 20 noiembrie 2020, și s-a expus printr-un act judecătoresc asupra restituirii apelului.

Totodată, este de menționat că avocatul Balmuș Ștefan a înlăturat neajunsurile din cererea de apel, la 18 februarie 2021 expediind prin poștă apelul motivat și bonul de achitare a taxei de stat. Respectiv, instanța de apel a înregistrat actele menționate la 22 februarie 2021, înainte de restituirea cererii de apel. Totuși, prin încheierea din 05 martie 2021, Curtea de Apel Chișinău a stabilit eronat momentul recepționării de către reprezentantul apelantului a încheierii prin care nu s-a dat curs apelului și a omis să se expună asupra înlăturării neajunsurilor din cererea de apel.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia, că apelantului i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Stavinschi Andrei, reprezentat de avocatul Balmuș Ștefan.

Se casează încheierea din 05 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Stavinschi Andrei împotriva lui Caușanean Mihail cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru